

. بیان مسئله

امروزه ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که در حال تغییر و تحول است؛ دنیایی بسیار پیچیده که با مسائل دشوار زیادی روبروست. همیشه در سیستم‌های مدارس و دانشگاه‌ها به ما فنون یا روش‌های دیکته شده حل مسائل را آموخته‌اند که از آنها به عنوان روش‌های "کند و پرحمت" نیز یاد شده است. امروزه ما نیازمند کسب مهارت‌های تفکر خلاق، قابل انعطاف و دقیق هستیم تا بتوانیم راه‌های برای پیشبرد فیزیکی و اجتماعی محیط خود بیابیم. متأسفانه آنچه اکنون در اکثر سیستم‌های آموزشی با آن مواجه هستیم، ذخیره اطلاعات است به جای استفاده از قدرت شگفت‌انگیز مغز برای ایجاد افکار جدید و تبدیل آنها به واقعیت (حائری زاده و محمد حسین، ۱۳۸۳).

خلاقیت^۱ به ما کمک می‌کند تا با دنیایی که به سرعت و مداوم در حال تغییر است، سازگار شویم. اینکه کودکان ما در آینده با چه چالش‌هایی روبه‌رو خواهند شد، برای ما معلوم نیست ولی می‌دانیم که برای اینکه بتوانند با این چالش‌ها و مشکلات به نحو سازنده‌ای مواجه شوند، باید خلاق و از قدرت تخیل قوی برخوردار باشند.

تردیدی نیست که مهمترین کاری که والدین می‌توانند برای تربیت کودکان خود انجام دهند، پرورش خلاقیت آنهاست، زیرا خلاقیت را می‌توان عامل مهمی در کلیه پیشرفت‌های بشری بر شمرده و امکان بروز خلاقیت در افراد، وقتی مهارت‌ها و انگیزه خلاقیت در کودکی پرورش یابد، بسیار بیشتر است (آمایلی^۲، ۱۹۹۲).

¹ Creativity

² Amabile, Teresa

یکی از راه هایی که به پرورش خلاقیت در کودکان کمک می کند، دستکاری محیط آنها به نحوی است که عوامل تقویت کننده خلاقیت در آن افزایش یابد. در انواع فعالیت هایی که کودکان انجام می دهند، می توان شرایطی را فراهم آورد که قوه خلاقیت آنها پرورش یابد. یکی از فعالیت هایی که کودکان به صورت مداوم به آن می پردازند، بازی است. "بازی، کار دوران کودکی است" (کونولی، دولی و سش، ۱۹۸۳؛ گاروی، ۱۹۷۷؛ روبین، ک.اچ.فین و وندنبرگ، ۱۹۸۳؛ به نقل از کانجر^۳، کیگان^۴، ماسن^۵ و هوستون^۶، ۱۹۹۰). در همه فرهنگ ها کودکان بازی می کنند. وقتی کودک هستیم، دنیا سرزمینی پر از عجایب است که دقایق زیادی را در آن به بازی می گذرانیم. هر چه پیرتر می شویم، اوقات بازی ما تبدیل به اوقات کاری می شوند. شغلی را بر می گزینیم و وقت خود را صرف پول درآوردن و بر عهده گرفتن مسئولیت های متعدد می کنیم.

شکی نیست که بازی های کودکان بسیار متنوع است. از جمله تغییراتی که اخیراً در نحوه انجام بازی ها به وقوع پیوسته و باعث تحول آنها شده است، ظهور پدیده بازی های ویدیویی و کامپیوتری^۷ است. با توجه به رشد سریع علم و تکنولوژی، امروزه کودکان در معرض بازی های ویدیویی و الکترونیکی قرار دارند که والدین آنها تجربه بازی با چنین وسایلی را نداشته اند. بازی های کامپیوتری و ویدیویی در میان کودکان و نوجوانان طرفداران فراوانی دارد و جزو یکی از سرگرمی های رایج ایشان است. بنابراین، داشتن امکانات این بازی ها در منزل، دور از انتظار نیست. مضافاً بر اینکه روز به روز شاهد افزایش کلوپ

³ Conger, John Janeway

⁴ Kagan, Jerome

⁵ Paul H. Mussen et al.

⁶ Huston, A. C

⁷ Computer Games

های بازی^۸ در سطح شهرها هستیم که کودکان و نوجوانان بیشتری را با انواع بازی های کامپیوتری به خود جذب می کند. این امر خود شرایط سهل تر دسترسی به بازی های کامپیوتری را فراهم می کند.